

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
É R T E S I T Ő J E.

KIADJA: A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata.

Az „Értesítő”-t a társulat tagjai díj nélkül kapják.

Megjelenik minden hó utolsó napján 1000 példányban.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulati titkár.

SZERKESZTŐSÉG:

☉☉☉ Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint ☉☉☉

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.
HIRDETÉSEKET
a társulat titkársága (Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám földszint) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20 frt — kr.
1/2 „ „ „	10 „ — „
1/4 „ „ „	6 „ — „
1/8 „ „ „	3 „ 50 „

☉☉☉☉☉ Egész évre szóló hirdetéseknel 20% engedmény. ☉☉☉☉☉

A mi iskolánk.

Az 1895. évi október hó 22-ik napja felejthetetlen napja mindazon vendéglősnek, a ki az ipar fejlődését, virágzását, a vendéglős erkölcsi értékének emelkedését szíven viseli.

E napon nyílt meg lélekemelő ünnepélyességgel a vendéglősök szakirányu tanonciskolája.

A magasztos ünnepség fényét emelték a közoktatási kormányzat és a székesfőváros képviselői, a kik nemcsak megjelenésükkel különös fényt kölcsönöztek az ünnepségnek, hanem meleg érdeklődésük és az ipartársulat érdemeit méltányló, elismerő nyilatkozataik buzdító hatással voltak nemcsak azokra, kik a megnyitás óta lelkes hivei valának az iskolának, de még azokra is, kik kezdetben idegenkedtek az eszmétől. E mellett bizonyít azon körülmény is, hogy a tanulók száma, mely a megnyitás napján 227 volt, a lefolyt egy hónap alatt 274-re szaporodott, a mi egy új osztály felállítását tette szükségessé.

Az iskolát az ipartársulat a székesfőváros támogatásával tartja fenn, s ellenőrző jogát egy felügyelő bizottság által gyakorolja, mely Glück Frigyes ur elnöklete alatt Gundel János, Wirth Ferencz, Kommer Ferencz, Stadler Károly, Illits József, Prindl Nándor, Barabás József, Löffelmann Vilmos, Förster Konrád és ifj. Karikás Mihály urakból áll.

Az iskolalátogatás a borfiukra (szakács-, szálloda- és pinczemester fiukra) kötelező erejét az 1884. ipartörvényben és az 1893. aug. 31-én 33.564. sz. a. kiadott miniszteri utasításban találja.

Ha a főnökök tanonczaikat nem az ipartársulat által fentartott ezen szakirányu tanonciskolába küldik, úgy kötelesek a főváros által fentartott esti iparos-iskolába küldeni.

Már most, ha a két iskola szervezetét tekintjük, a következtetés igen természetes lesz.

A mi iskolánk szervezete, minthogy abba a tanoncok két csoportban járnak, az egyik *hétfőn, szerdán és pénteken 4¹/₂ órától 6¹/₂ óráig* a másik *kedden, csütörtökön és szombaton 4¹/₂ órától 6¹/₂ óráig*, — lehetővé teszi a főnököknek, hogy tanoncját akkor küldje iskolába, mikor legkevésbé van rá szüksége és másodsorú tanoncainak

felét iskolába küldi, másik felét az esetleg előforduló munka végzésére felhasználandó, otthon tarthatja. A főváros által fentartott ipariskolában csak egy csoport van hétfőn, szerdán, pénteken *este 7 órától 9 óráig*, s ekkor valamennyit egyszerre kell iskolába küldenie, noha az időben van az üzletben a legtöbb dolog.

De másrészt a mi iskolánk tanterve iparunk szükségleteinek megfelelően van összeállítva, a főváros által fentartott ipariskolában a vendéglős tanoncoknak ugyanazt kell tanulniuk a mit a szabó, kőműves, lakatos stb. tanoncoknak.

Ezeket jól fontolóra véve, buzgó felügyelő bizottságunk legutóbbi ülésén komoly gondolkozása tárgyává tette a tanoncok iskolalátogatásának ellenőrzését. Egyelőre abban állapodott meg, hogy körlevélben fogja a főnököket saját jól felfogott érdekekben felszólítani, hogy tanonczaikkal szerződést kössenek, hogy oly fiut, a ki szerződést kötni nem akar, ne alkalmazzanak, hogy a fiuknak egyik üzletből a másikba való könnyű átlépését az által nehezítsék meg, hogy a jelentkező borfiut, ha már másnál szerződve volt, szerződési idejének lejártá előtt ne vegyék fel, hogy a borfiukkal előforduló változásokat (kilépes, betegség stb.) az iskola igazgatóságával közöljék; általában mindazt, a mi iparunk tekintélyének emelésére, állapotaink javításának előmozdítására válnak, lelkesen karolják fel, mert csak úgy remélhető ezen áldozatok árán felállított és fentartott iskolától messzeható nagyhorderejű eredmény, ha a főnökök egyetértőleg járnak el.

Vajha minden vendéglős átérezné Gerlóczy Károly kir. tanácsos I. alpolgármester ur szavait: «. . . hogy most egy társadalmi szempontból felette fontos esemény szemtanuja voltam, melynek hatása érezhetővé fog válni a székes főváros szállodás és vendéglős iparában, melynek a mai megváltozott viszonyok között igen nagy szüksége van modern műveltségre és alapos szakképzettségre.»

Walter Károly,

a budapesti vend. szakirányu
tanoncisk. igazgatója.

A székesfőváros tanácsához következő átiratot intéztünk:

Tekintetes fővárosi Tanács!

Tisztelettel alulírott ipartársulat vonatkozásával a bizottmány és tanács 31.938/893-VII. számú előterjesztésére úgy az 1210/893. közgy. határozatra, melynek értelmében a budapesti szállodások vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata által a fővárosban létesítendő vendéglői tanoncok szakirányu tanoncziskolája fentartási költségei tekintetében 500 frtnyi évi segély szavaztatott meg, úgy tekintettel arra, miképen ezen közgyűlési határozat a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által 1893. évi november hó 26-án 99.478/III—5. sz. a. jóváhagyatott, valamint figyelemmel arra, hogy a vendéglői tanoncok szakirányu tanoncz-iskolája 1895. évi szeptember 1-én tényleg megnyitott, azon alázatos kérelemmel járulok a tisztelettel alulírott ipartársulat nevében a tek. székesfővárosi Tanácshoz:

Méltóztassék a most előadottakra figyelemmel az 1895/96 iskolai évre esedékessé vált 500 frtnyi segélyösszeget alulírott társulati elnök kezeihez folyósítani s az ez irányban szükséges intézkedéseket megtéetni, valamint a hozandó határozatról az illetékes közegeket, mint az ipartársulat nevében tisztelettel alulírottat szokott módon értesíteni.

Tisztelettel

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János

elnök.

A budapesti-pinczér egylettől a következő átiratokat vettük:

Tekintetes Elnökség!

A folyó hó 28-án tartott választmányi ülésünkben a tekintetes Ipartársulat által, két szükölködő egyleti tag részére rendelt 50 frtos jubileum-alapítvány *Kopp János* és *Kigel Dávid* egyleti tagoknak egyhangulag megszavaztatván, van szerencsénk ezen két tagot a tekintetes Elnökségnek az alapítványbani részesítés végett tisztelettel javaslatba hozni.

Midőn úgy a budapesti pinczér-egylet, valamint a két részesítendő tag nevében a leghálásabb köszönetet nyilvánítani kedves kötelességünknek tartjuk, kérjük az összegnek mielőbbi utalványozását, hogy a nemes alapító rendelkezéséhez képest, az alapítványi összeg f. évi november hó 5-én a részesítetteknek kiadható legyen.

Fogadja a tekintetes Elnökség legmélyebb tiszteletünk kifejezését, melylyel maradtunk

Budapest, 1895. évi október hó 29-én.

Hesz István s. k.
titkár.

Marczinka József s. k.
elnök.

Tekintetes Elnökség!

A budapesti pinczér-egyletnek 1895. évi október hó 28-án tartott választmányi ülésének határozata folytán, bátorkodunk a tekintetes Ipartársulat elé azon kérelmünkkel fordulni, miszerint méltóztatnék ezuttal ismét oly határozatot hozni, a melynek értelmében a tekintetes ipartársulat ez évi bálja a budapesti pinczér-egylettel közösen rendezendő és megtartandó legyen.

Alázatos kérésünk ismétlésével, vagyunk a tekintetes ipartársulatnak továbbra is kész szolgálói

Budapest, 1895. évi október hó 30-án.

Hesz István s. k.
titkár.

Marczinka József s. k.
elnök.

Bérbeadás. Szepes-Béla város előljárósága részéről közhírré tett bérbeadást tisztelt tagtársaink figyelmébe ajánljuk.

Unsere Schule.

Allen Gastwirthen, denen das Aufblühen des Gewerbes am Herzen liegt, wird der 22. Oktober dieses Jahres unvergesslich bleiben.

An diesem Tage wurde unsere Fachlehrlingsschule feierlichst eröffnet.

Jener Umstand, dass bei der Eröffnung auch die Vertreter der hohen Regierung und der Haupt- und Residenzstadt zugegen waren, verlieh den Glanz der Feierlichkeit. Die Vertreter interessirten sich nicht nur für die Schule, sondern waren voller Anerkennung der Genossenschaft gegenüber, deren Verdienst es war, dass die Schule zu Stande kam. Eifernd wirkte diese Feierlichkeit auch auf Jene, die anfänglich gegen die Errichtung der Schule agitirten, ein Beweis dafür, dass die Zahl der Schüler nach der Feier von 227 auf 274 stieg, und so die Errichtung einer Parallel-Klasse nach sich zog.

Die Kosten der Erhaltung der Schule werden von der Genossenschaft mit Unterstützung der Hauptstadt getragen; die Kontrolle übt ein Aufsichtsrath, dessen Präsident Herr Friedrich Glück ist, und dessen Mitglieder die Herren Johann Gundel, Franz Wirth, Franz Kommer, Karl Stadler, Josef Illits, Ferdinand Prindl, Josef Barabás, Wilhelm Löffelmann, Konrad Förster und Michael Karikás jun. sind.

Der Schulzwang der Lehrlinge (Weinbursche, Küchen-, Hotel- und Kellerjunge) ist im Gewerbe-gesetze vom Jahre 1884 und in der hohen Ministerial-Verordnung vom 31. August des Jahres 1893 sub Zahl 33.564 enthalten.

Sollten die Herren Chefs ihre Lehrlinge nicht in die von *unserer* Genossenschaft errichteten Lehrlingsschule schicken, so sind sie gezwungen dieselben in die hauptstädtische Gewerbeschule zu unterbringen. Wenn wir nun die Organisation der beiden Schulen vergleichen, so ist eine Folgerung zu Gunsten unserer Schule sehr einfach.

Die Organisation *unserer* Schule ermöglicht es, dass der Chef seine Lehrjungen in zwei Gruppen getheilt, abwechselnd in die Schule schicken kann. Der Unterricht für die erste Gruppe ist Montag, Mittwoch und Freitag, für die zweite Gruppe: Dienstag, Donnerstag und Samstag von 4 $\frac{1}{2}$ bis 6 $\frac{1}{2}$ Uhr Nachmittags, also zu einer Zeit, wo die Lehrjungen am entbehrllichsten sind, im Nothfalle aber dem Chef noch immer der eine Theil der Jungen zur Verfügung steht. Dagegen wird der Unterricht in der hauptstädtischen Gewerbeschule nur für eine Gruppe und zwar Montag, Mittwoch und Freitag Abends von 7 bis 9 Uhr ertheilt, daher müssen die Lehrlinge alle auf einmal und zu einer solchen Zeit erscheinen, in welcher sie im Geschäfte am nothwendigsten gebraucht werden.

Anderseits ist der Lehrplan unserer Schule den Erfordernissen des Gewerbes entsprechend zusammengestellt, wogegen unsere Lehrlinge in der städtischen Gewerbeschule sich dieselben Kenntnisse aneignen müssen, die man einem Schlosser, Schneider, Maurer u. s. w. Lehrjungen lehrt.

Alles dies erwägend, hat unser eifriger Aufsichtsrath in seiner letzten Sitzung den Beschluss gefasst, den Schulbesuch der Lehrlinge zu kontrolliren. Vorher werden aber in einem Cirkulär die Herren Chefs in ihrem eigenen Interesse darauf aufmerksam gemacht werden, dass sie mit den Lehrlingen einen Kontrakt schliessen mögen und solche Jungen, die sich kontraktlich nicht verpflichten wollen, einfach aus dem Dienste entlassen sollen, um den Uebergang der Lehrlinge von einem Geschäfte in das andere zu erschweren, überhaupt soll kein Gastwirth einen Lehrling, der seinen Kontrakt bricht, neuerdings aufnehmen, ausserdem soll jeder Austritt, Krankheit etc. der Direktion der Fachschule angezeigt werden, denn nur durch einheitliches Vorgehen und Zusammenwirken sämtlicher Hoteliere und Gastwirthe wird es möglich sein das Ansehen unseres Gewerbes zu heben und werden die grossen Opfer, welche die Errichtung der Schule forderten, ihre Früchte tragen.

Jeder Fachgenosse möge die Worte beherzigen, mit welcher Vicebürgermeister Herr *Karl Gerlóczy* seine Rede schloss: «. . . . ist er Augenzeuge eines in gesellschaftlicher Hinsicht freudigen Ereignisses, dessen Folgen wir in den hauptstädtischen Hoteliers und Gasthäusern bald fühlen werden, denn unter den heutigen geänderten Verhältnissen benöthigen wir auch im Wirthsfache eine moderne Bildung und entsprechendes Fachverständniss.»

Bérbeadás Barlangligetben.

Szepes-Béla város előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a **nagy étterem és a hozzá tartozó kávéház**, továbbá a külön épületben lévő **állaskorcsma 1895. évi december hó 12-én, délelőtti 9 órakor Szepes-Bélán** a városházán, ajánlati és szóbeli tárgyalás útján, három esetleg hat évre bére adatik.

A 300 frtban megállapított bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, f. évi december 12-ének délelőtti 9 órájáig, vagyis a tárgyalás megkezdéséig a főbirónál nyújtandók be.

Az árverési feltételek a főbirónál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt, Szepes-Bélán 1895. évi november hó 20.

Haaz Sándor,
v. jegyző.

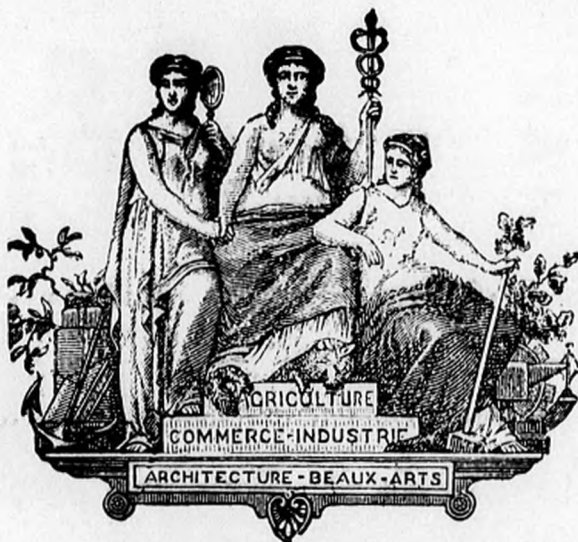
Ludwigh,
v. főbíró.

TELEFON.

SANITAS

SANITAS

T. cz. szállodás, vendéglős és kávéos Urakat
ez uton is van szerencsénk teljesen ujonnan berendezett
fagylalt gyárunk

megtekintésére tisztelettel meghívni.

A gyárban kiváló szakemberek vezetése mellett a leg-
kitünőbb minőségű és naponta többféle ízű fagylaltokat
készítjük.

Nemkülömben ajánljuk „Sterilizált” folyékony szénsavas
szikviz, gazeuse és gyümölcs pezsgő, valamint

gyümölcs szörp

gyártmányainkat. Kiváló tisztelettel

„SANITAS”
sterilizált szikviz- s fagylalt-gyár
és szikvizgyárakat berendező részvénytársaság.

Budapest. Gyár: VI. ker., Felső erdősor 48. sz.

Borivóknak, akik a bort savanyvízzel sze-
retik vegyíteni, mindenképp a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfinizáltabb és legízesebb
SAVANYÚ-KÜT

ajánlható. E víz kíméltülésként a bor savát és az itálnak
felette kellemetes, fagyós mellékizt ad, annélkül, hogy
azt feketére festené.

Köbányai

Polgári Serfőző

részvénytársaság.

Szent - István-sör.

Polgár-sör.

**LUHNERZSE-
BET**

Kétinö gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, elő-
mozdítja az emésztést, tisztít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

cégtulajdonos **LÖWENSTEIN F. NÁNDOR**

cs. és kir. udvari szállító,
József főherczeg cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Főüzlet:

IV. ker., Eskütér.

Fióküzlet:

IV., Kishid-utca 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb minőségben; mindennemű bel- és külföldi sajtokban, hal, főzelék és gyümölcs conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban, angol és francia különlegességeket, finom konyhák részére finom főző bort: Madera, Marsalla, Sherryt.

*Kizárólagos főraktára az „Anglo Continential Thee-Association”-nak:
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rumok.*

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

Kivánatra árjegyzék bármentve.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM
Nizza 1890. ARANY-ÉREM
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM
Temesvár GROSSE GOLD.-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia utca 16.